

TRIBINA

Mišljenja i gledišta objavljena u ovoj rubrici nisu stav redakcije. Redakcija sebi pridržava pravo kraćenja i opreme tekstova. Rukopisi se ne vraćaju

za tribinu
Slobodna
Dalmacija d.d.
21000 SPLIT
Hrvatske
moraricetelefaks
021/383-102e-mail
tribina@
slobodnadalmacija.hr

NAŠ KOLUMNIST I UREDNIK VJERSKOG PORTALA "MISIJA" U RASPRAVI S fra ANTOM KUKAVICOM

Za kukavičke klevete i laži neka odgovara na - Sudu!

Piše mi fra Ante Kukavica kako nije odgovarao onom koji je klečao. Pa onda na cijelu stranicu malo na vi malo na ti - budući da imam u rukama njegov originalni tekst, bez lektorskih intervencija - kao da smo on i ja skupa ovce čuvali, naklapa poluistine i teške laži, pokušavajući me podučavati o teologiji i liturgiji, o čemu ja, prema njegovim riječima, nemam pojma. A on je veliki hrvatski teolog i liturgičar, crkveni reformator poznat urbi et orbi, o kojem generacije studenata već sada na bogoslovnim studijima u domovini i u svijetu pišu doktorske radnje, ili ga barem citiraju u svojim seminarskim djelima, hvaleći se međusobno kako su imali prilike u životu barem jednom slušati i gledati velikog propovjednika iz reda franjevaca kapucina.

Taj zasvjedočeni promotor Drugog vatikanskog koncila je svojom pojavom oplemenio Crkvu u Hrvata gdje god je sijao sjeme Božje riječi, osobito u svetištu Gospe od Pojišana na Splitu gdje tamošnji župljani i vjernici hodočasnici iz dana u dan, već godinu dana otkako ga je njegov provincijal po Božjoj milosti postavio na službu gvardijana, pale svijetle Majci Mariji i usrdno zazivaju Presveto Trojstvo da im se smiluje, kako se ne bi kojim slučajem našao netko na zemlji tko bi se usudio dirnuti u omiljenog siromašnog fratra, kojeg, gle čuda, moja malenkost po drugi put tjera iz grada pod Marjanom (sic!). Tako se barem Kukavica jada svojim prijateljima od kojih sam i primio navedenu informaciju.

Nevjerojatno, ali izgleda, eto, da sam glavom i bradom glavni kadrovik u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, štoviše, imam jak utjecaj i u Hrvatskoj kapucinskoj provinciji sv. Leopolda Bogdana Mandića, a da ne govorim o tome da me papa Frane svako malo nazove na telefon, fiksni, naravno, jer su ti razgovori jeftiniji, a kako ne dežuram stalno u redakciji, onda sam, nažalost, neke njegove pozive i propustio. No, nisam propustio u papazjaniji koju je u nazoviraspravi sa mnom Kukavica obznanio u našim novinama, zamijetiti u uvodu, dok sam još imao želucu progutati njegove gluposti, pročitati među inim i ovo: "Zato je dobro da se sjećate 1984. godine. Bili ste još dječak, ali sad ste se već izvježbali..."

- Alo, permesso, zove me kum koji se dosad još nije javljao. Pa je li on tebe zamijenio za nekoga? Nisi li ti rođen 1960., pa kako si mogao biti dječak s 24 godine?

- Ne znam, kume, očito me s nekim zamijenio. Kad malo bolje promislim, možda je stvarno Kukavica u svojoj glavi polupao lončice, ali to ga ne opravdava da objavljuje klevete i laži poput ove koju je i podcrtao u tekstu koji je poslao "Slobodnoj": Ugrin je optuživao

Nadbiskup Frane Franić u pratnji časnih sestara na obilježnicu Gospina ukazanja u Medugorju 25. lipnja 2000. BOŽO VUKIČEVIĆ/CROPIX

svećenika i za stvari iz ispovijedi - i lagao. (sic!) Ako je i od blagolagoljivog Kukavice, previše je. Na znanje njemu i onima koji mu se klanjaju: Nikada u životu nisam ni jednog svećenika optuživao, ponajmanje za stvari iz ispovijedi. (sic!) Za takve kukavičke laži neka odgovara na Sudu. Oprosti mu, Gospodine, nadam se da ne zna što čini, jer za svoje lažne konstrukcije nema nikakvog dokaza. Međutim, ja se dobro sjećam 1982. godine - kad sam s više desetaka svojih prijatelja, nakon što smo cijelu noć išli pješice na prvom hodočašću mladih koje smo organizirali iz Solina u Sinj, gdje smo sudjelovali do podneva na glavnoj misi u franjevačkom oboru s ondašnjim nadbiskupom Franom Franićem, pa se nakon odmora od par sati navečer svi skupa našli na proslavi Velike Gospe na Pojišanu - uvreda i prostačenja kojima smo bili "počasćeni" od fra Ante Kukavice, narajanog od dobro znanih ondašnjih splitskih svećenika kojima imena ne bih htio spominjati. Da oprostite, taj nam je fratar "jebavao isusovačku mater", valjda zato što su na mojoj župi na Visokoj župnici bili isusovci, jer da smo mi svojim hodočašćem u Sinj pokvarili splitsku feštu na Pojišanu. A svi koji smo hodočastili Gospi Sinjskoj, navečer smo bili i kod Gospe od Pojišana. I dok smo poslije mise išli na čašćenje kod naših prijatelja, braće Lozo koji stanuju u blizini kapucinskog samostana, prolazeći čuli smo Kukavicu čim je počela klerička večera kako se dere i izgovara uvrede protiv nas. Sjećam se dobro cura koje su bile u našem društvu, plakale su od muke jer im nije bilo jasno zbog čega se taj čovjek tako ponaša.

Ne bih ulazio u dublju analizu Kukavičina, kako on kaže "kratkog razmišljanja", iz kojeg je na njegovu (ne)sreću urednik skinuo prostote na moj račun koje su tobože trebale biti duhovite, a u stvari više govore o njemu i njegovu kućnom odgoju, pa i formacijskom sjemenišnom, nego o meni, no jedna je stvar - ispričavam se još jednom čitateljima što se moraju ni krivi ni dužni opterećivati događajima iz osamdesetih - simptomatična u njegovu nastojanju da sebe prikaže kao mučenika koji je prinio žrtvu zbog lažnih optužbi. Piše tako Kukavica i ovo: "Vi nosite jednu bolesnu mržnju već četrdeset godina, od 1984. kad sam branio 'Kršćansku sadašnjost.'" Kao prvo, ne mrzim nikoga. Uostalom, ja sam njemu prije godinu dana prvi pristupio i dao mu ruku, kad se na čuđenje mnogih pojavio na Lovrincu i predvodio sprovedne obrede potom i misu u pojišanskom svetištu za pokojnog Antu Lozu. Njemu koji se nikad nije ispričao za klevetanje kojim nas je obasipao, osobito uvredama protiv starog Ante koji ga je, kad je tek došao za župnika na Pojišan, primio kao brata, dok nije počeo pljuvati po njegovoj obitelji i drugim obiteljima koje se nisu slagale s crkvenom praksom koju je on počeo nasilu nametati svojim župljanima. Kao drugo, sad mi je jasno zašto je on nas onda mrzio, a izgleda da je u tome ustrajao do dana današnjega. Naime, mi smo se uistinu borili protiv Teološkog društva Kršćanska sadašnjost (TDKS), jer je ono bilo Trojanski konj Socijalističkog saveza radnog naroda u krilu Crkve u Hrvata. Nešto slično kao što je nakon Drugog svjetskog rata djelovalo svećeničko udruženje Dobri pastir, čije je širenje

onemogućio zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac, i zbog toga je, među inim, bio progonjen a naposljetku i osuđen i zatvoren u tamnicu gdje je sustavno trovan, zbog čega je preminuo kao mučenik iz mržnje prema vjeri. Dok je Stepinac bio u kućnom pritvoru u Krasiću, pohodio ga je i tada mladi biskup Frane Franić. Njemu je naš današnji blaženik povjerio da budno pazi kako se ne bi dalje razvijala protucrkvena staleška crkvena udruženja, u čemu je Franić, poput Stepinca, bio odan i vjeran sin Rimokatoličke crkve na čelu s Papom kao Kristovim namjesnikom na zemlji. Zbog te je svoje uloge bio proganjan od komunističkog režima, zatvorili su mu u Splitu obadva Sjemeništa, razbolio se, no nije se pokolebao. Nije se na isti način dao zavesti niti od "velikih teologa" koji su predvodili TDKS, koji su one koji se s njima nisu slagali javno crmili i blatili. Tako i nadbiskupa Franu Franića, koji je u ljeto 1982. nakon nekih njegovih istupa u Njemačkoj dao intervju za Vjesnik u kojem je pojasnio što misli o TDKS-u.

I onda Predsjedništvo TDKS-a u izjavi istom listu 7. kolovoza 1982. među inim ističe: "I na koncu, mi mislimo da svaki dobronamjeran misaon čovjek, koji nije zadržat sektaš ili skučeni dogmatik, uvida općenitu vrijednost našega posla za sva ljudska bića na ovim koordinatama, a znamo da to nije ostalo nezapaženo ni u najsvjesnijim krugovima evropskog kontinenta, koji s velikom pažnjom i odobravanjem prate ovaj osebušan razvitak humaniteta i slobode unutar jugoslavenskog socijalističkog društva o kojem svjedoči i djelovanje Kršćanske sadašnjosti. To razbješnja samo revanšiste, makar pod cijenu uništavanja i prolijevanja krvi, od kojega se ti ljudi nisu nikad žacali na ovim balkanskim prostorima." Atmosferu ovakvog linča protiv Franića podgrijavali su u Vjesniku i Danasu novinari poput Nenada Ivankovića i Stipe Božića (nije riječ o poznatom hrvatskom alpinistu), tako da smo se odlučili stati u obranu našeg splitsko-makarskog nadbiskupa i kao katolički intelektualci počeli prikupljati peticiju (potpisalo ju je nas 150 iz cijele Hrvatske), koju smo uputili biskupima okupljenima na jesenskom zasjedanju BKJ od 27. do 29. rujna u Đakovu, u čemu smo imali osobitu podršku u to vrijeme urednika hrvatskog programa Radio Vatikana, patra Božidara Nagyja, koji ju je pročitao u emisiji na sam dan početka plenuma.

IVAN UGRIN
NOVINAR SD

(nastavak u sljedećem broju)

TRIBINA

Mišljenja i gledišta objavljena u ovoj rubrici nisu stav redakcije. Redakcija sebi pridržava pravo kraćenja i opreme tekstova. Rukopisi se ne vraćaju

za tribinu
Slobodna
Dalmacija d.d.
21000 SPLIT
Hrvatske
mornarice

telefaks
021/383-102

e-mail
tribina@
slobodnadalmacija.hr

NOVINAR SLOBODNE DALMACIJE ZAKLJUČUJE POLEMIKU S GWARDIJANOM GOSPE OD POJIŠANA

Papa Benedikt XVI.: Tko vjeruje, taj i kleči!

Začuđuje nas muk i šutnja kojom su katolička zajednica a poglavito tisak reagirali na ovaj besramni pamflet. U vezi s tim mi potpisani izjavljujemo slijedeće: Navedeni dio izjave Predsjedništva TDKS-a u najmanju ruku je pravi odraz njihova 'osebnog razvitka humaniteta i slobode' kojom se svi oni koji se a priori ne slažu s radom, metodama, djelatnošću i idejama voditeljima TDKS-a proglašavaju revanšistima koji žele uništavati i prolijevati krv, a što se s obzirom na točno označen balkanski prostor u ovoj našoj hrvatskoj katoličkoj varijanti prevodi jedino s ustaštvom. Takav napad na dijelove vlastitoga naroda bez presedana je i to bolniji što dolazi iz majčinskoga krila pa ma kojeg dijela Crkve.

Ne ulazimo u meritum rasprave koja se vodi oko TDKS-a, ne želimo ni prosuđivati ni suditi tu djelatnost smatrajući da je to unutarcrkveno pitanje i da konačan sud o tome trebaju donijeti biskupi u dogovoru sa Svetom Stolicom. Imamo potpuno povjerenje da će taj sud voditi računa o svim elementima dugoročnog interesa Katoličke crkve i naroda koji obitavaju ove prostore. Jedino što ovim putem molimo naše biskupe to je da nas zaštite od takvih javnih prozivki i etiketiranja koji čak s obzirom na normativne zakone u Jugoslaviji mogu postati predmetna inicijativa za javna tužilaštva širom Jugoslavije.

Smatramo da osnovni minimum dijaloga i slobode pretpostavlja dvojnost u mišljenju ali ne i krvožednu isključivost. Obraćamo se biskupima upravo stoga što se u cijeloj izjavi TDKS kune na vjernost biskupima, skrivajući se posebno iza imena zagrebačkog nadbiskupa i prvostolnika, predsjednika Biskupske konferencije Jugoslavije Franje Kuharića. Slobodni smo zamoliti biskupe da nam snagom svojeg crkvenog autoriteta, kojem je primarna funkcija služiti Crkvi, Božjem narodu, protumače da li unutar Crkve postoji mogućnost drukčijeg oblika mišljenja od onoga što nam nudi grupa teologa iz TDKS-a ili je to samo mišljenje jedne grupice pojedinaca koje je u suprotnosti sa crkvenim naučiteljstvom."

I biskupi su odlučili onako kako je Franić jasno okarakterizirao TDKS. Krokodilske suze prolio je navedeni Nenad Ivanković u tekstu u Vjesniku pod naslovom "Biskupska moralna egzekucija".

Tajništvo BKJ u Zagrebu je 30. rujna 1982. objavilo priopćenje za tisak

u kojem je dobar dio bio posvećen ovoj problematici. "Biskupska konferencija jednodušno izjavljuje da svećenicima nije dopušteno da budu članovi staleških svećeničkih i drugih društava koja nisu u skladu s izjavom 'Quidam Episcopi'. Među ta društva pripada također TDKS", istaknuli su biskupi i osudili huškačku izjavu Predsjedništva TDKS-a kojom su ekleziološki problem unutar Crkve prenijeli na političko polje. A "famoznu vatikansku izjavu" iz ožujka te iste godine, "Quidam episcopi", kojom se zabranjuje klerička udruženja čija je svrha očito ili prikriveno političko djelovanje ili sindikalno organiziranje naspram biskupa koji imaju jurisdikciju nad svećeničkim djelovanjem, u što je uključena i katolička teologija, razočarani je Ivanković okarakterizirao kao "izmoljenu", prije svega, na zahtjev upravo nekih naših prelata. Zar da onda povjerujemo Kukavici koji je branio TDKS, kako mu se tobože blagopokojni nadbiskup Franić ispričavao jer ga je "slučajno" dva puta potjerao iz Splita?! I kako ona stara narodna poslovice naših bakica kaže "Vuk dlaku mijenja, ali čud nikako", ne čudi me što će izgleda i po treći put morati negdje drugdje pr(e)odavati svoju teologiju, jer on nikako da shvati da su ovdje ljudi vjerni Bogu i Crkvi i poštuju svoju tradiciju, što nas je uostalom i

održalo u vrijeme kad su nas istinski proganjali. Pa i onda kad smo pišući na Ovčicama parole protiv pobačaja, moj kum i ja imali bliski susret s udbašem u civilu koji nam je dobarano istrenirao živce držeći nas nekoliko minuta na nišanu svoga pištolja, koji je mogao opaliti na samo jedan krivi korak ili suvišnu riječ.

I da privedemo raspravu kraju, i riječi ubijaju, fra Ante Kukavico. Nemaš ti pojma koliko je tvojih riječi nanijelo zla kad god si se pojavio u našem gradu i kad si s oltara na Pojišanu sablažnjavao vjernike. Ne kažem da nisi štogod i dobra napravio, ali ja te u svojim tekstovima nisam uopće ni spominjao imenom i prezimenom, tek sam htio upozoriti kako nitko, pa ni ponajmanje ti s oltara, nema pravo naređivati djeci da stoje za vrijeme pretvorbe kad sam Rimski Misal preporučuje da se u to vrijeme kleči. Preporučujem ti još da pročitaš tekst "Teologija klečanja" uistinu velikog teologa Josepha Ratzingera, dok je još bio kardinal i pročelnik Kongregacije za nauk vjere. Za one koji to možda ne znaju, radi se o sadašnjem papi emeritusu Benediktu XVI. U članku iz 2000. godine Ratzinger uočava tri vrste koje su međusobno isprepletene: prvo prostracija (legnuti s licem prema zemlji pred golemom Božjom snagom), zatim drugo, pogotovo u

Novom zavjetu, spustiti se na koljena pred drugim, i treće, klečanje. Najznačajniji odlomak za teologiju klečanja je uvijek veliki himan Kristu u Filippijancima 2, 6-11. Krist se u svojoj ljubavi ponizio do smrti na križu. "Zato Bog njega preuzvisi i darova mu ime, ime nad svakim imenom, da se na ime Isusovo prigne svako koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika. I svaki će jezik priznati: "Isus Krist jest Gospodin!" - na slavu Boga Oca."

Ovdje himan apostolske Crkve uzima riječi proroka Izaije (45,23): "Iz mojih usta izlazi istina, riječ neopoziva, da će se preda mnom prignuti svako koljeno."

U isprepletanju Starog i Novog zavjeta postaje jasno da je Isus pravi Bog, ime nad svakim imenom. Kroz njega je Stari zavjet ispunjen, te svi prigrblju koljena pred njim i klanjaju mu se kao pravom Bogu nad svim bogovima.

Kršćanska liturgija je kozmička liturgija jer se klanja pred raspetim i uskrsnim Gospodinom. Može biti da je klečanje strano modernoj kulturi, koja se okrenula od vjere i ne poznaje više onoga pred kojim je klečanje prava, istinski potrebna gesta. Čovjek koji uči vjerovati, uči također i klečati, a vjera ili liturgija koja više nije familijarna s klečanjem bila bi bolesna u korijenu.

Tamo gdje je izgubljeno, klečanje mora biti ponovno otkriveno, da u našoj molitvi ostanemo u zajedništvu s apostolima i mučenicima, cijelim svemirom, uistinu u zajedništvu s Isusom Kristom.

Tako Ratzinger. S njime zaključujem svaku daljnju raspravu s fra Antom Kukavicom.

P.S. U crkvi Gospe od Pojišana 3. srpnja 1960. krstio me kapucin fra Serafin Turčin. Tamo me često vodila moja pokojna majka Karmela, dok sam još bio dijete, i učila me pobožnosti Majci Božjoj koju smo mi Poljičani doživljavali kao svoju Gospu. Poljičaninu porijeklom, svetom Leopoldu Bogdanu Mandiću, često sam se utjecao i utječem se i dalje u brojnim životnim (ne)prilikama.

Neka njegov zagovor prati i Hrvatsku kapucinsku provinciju koja nosi njegovo časno ime. U jednoj svojoj kolumni napisao sam, u povodu imenovanja njihova člana fra Ivice Petanjka (OFM Cap) krčkim biskupom, kako "Hrvatski kapucini daju biskupe i svece". Od srca im želim da tako bude i ubuduće.

IVAN UGRIN
NOVINAR SD